

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ”
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „СТОПАНСКО УПРАВЛЕНИЕ”

СТОПАНСКО УПРАВЛЕНИЕ / БИЗНЕС АДМИНИСТРАЦИЯ
ПРОГРАМА ЗА ДОКТОРАНТСКИ МИНИМУМ

1. Организацията и подходи към изследването ѝ.
2. Същност на управлението. Основни подходи към определяне на управлението.
3. Основни идеи в развитието на управленската мисъл и значението на изучаването им за съвременния мениджмънт.
4. Предназначение на управлението: регулиране на трансграничните отношения, определяне на целите, създаване на организация – трайна и текуща, контрол и контролинг, работа в различните организационни страти и взаимодействието им. Обща характеристика.
5. Същност на управлението: видове решения, процеси на изработване на решения, слоеве на сложност на управленските решения, система за комуникация и информационно осигуряване, управлението като пренаучаване. Обща характеристика.
6. Разпознаваемо съдържание на управлението: субекти, участващи в управлението, задачи, роли, власт и съответните структури, контури на управление. Обща характеристика.
7. Системата от цели на организацията. Общо описание.
8. Стратегическото управление – основни идеи и етапи на развитие.
9. Анализ на макросредата на организацията: метод на сценария, PEST анализ.
10. Анализ на бранша (индустрията). Анализи по модела на Майкъл Портър за петте движещи сили на конкурентната борба.
11. Веригата на създаването на стойност по Майкъл Портър и значението ѝ в управлението на организациите.
12. Методът на портфейла, видове портфейли.
13. Конкурентната борба в зависимост от фазата от жизнения цикъл на бранша.
14. Диагностика на микросредата.
15. Диагностика на организацията.
16. SWOT анализ (анализ на силните и слабите страни на организацията на фона на заплахите и благоприятните възможности за нея в околната среда и формулиране на стратегическите ѝ проблеми).
17. Избор на организационни стратегии. Видове стратегии. Международни бизнес-стратегии.
18. Балансирана карта на резултатите (балансирана система от показатели за ефективност) на Робърт Каплан и Дейвид Нортън и значението ѝ в стратегическото управление.
19. Организационно-структурни идеи. Конфигуративни структурни идеи. Механизми на координация, интеграция и хармонизация в организациите.
20. Основни идеи за организационно устройване (проектиране): класически подход - тейлоризмът и бюрократичната организация, хуманизираната организация, системен подход (ситуативен подход) към организационното устройване.
21. Подход на Хенри Минцбърг към организационното устройване.
22. Организационна промяна. Концепцията „Организационно развитие”.
23. Внедряване на новите информационни технологии и организационната промяна.
24. „Стройната организация” – еволюционно променящата се организация.
25. Корпоративният реинженеринг и реинженерингът на бизнес-процесите – радикално препроектираната организация.

26. Учещата се организация.
27. Култура на организацията. Културни механизми на организационната ефективност.
28. Лидерството в организацията. Теории за лидерството.
29. Теории за мотивацията и приложението им в управлението на организациите.
30. Изграждане и управление на ефективни работни екипи.
31. Властта в организацията и управлението ѝ. Характеристики на властта.
32. Управление в мултикултурна среда. Управление на разнообразието (в културен аспект).
33. Управление на организационните конфликти.
34. Управление на комуникациите в организацията.
35. Управлението на персонала – съдържание и основни функции.
36. Планиране на персонала.
37. Набиране и подбор на персонал.
38. Атестация на персонала.
39. Възнаграждение на персонала.
40. Кариера на персонала и управлението ѝ.
41. Квалификация на персонала.
42. Охрана на дееспособността и охрана на труда в организацията.
43. Управление на веригата на доставките – основни идеи. Общи идеи за управлението на логистичните процеси от организациите.
44. Обща характеристика на управлението на производството и услугите.
45. Финансите и счетоводството в организациите – управленски аспекти.
46. Управление на недвижимостите. Управление на инвестициите – основни идеи.
47. Маркетинг, търговия и пласмент в съвременните организации.
48. История на развитието на маркетинга. Съвременното разбиране за маркетинга. Основни маркетингови концепции.
49. Потребителско поведение. Модел. Основни фактори, влияещи върху потребителското поведение.
50. Разработване на целеви пазар. Сегментиране на пазара. Избор на целеви пазар.
51. Позициониране на продукта на целевия пазар. Техники за картографиране на възприятията и предпочитанията на потребителите. Разчитане и анализ на позиционните карти.
52. Маркетингов микс – елементи и характеристика.
53. Същност на предприемачеството. Развитие на възгледите за предприемачеството.
54. Новаторството – същност и източници. Практика на новаторството. Предприемачество и новаторство.
55. Предприемаческо управление. Предприемачески стратегии.
56. Научно-изследователска, развойна и иновационна дейност в организациите – общи идеи.
57. Предизвикателството на екологичните проблеми пред организациите.
58. Проектен мениджмънт – основни идеи.
59. Управление на качеството. Системи и методи.
60. Бизнес-планът – същност, структура, съдържание.
61. Социалната отговорност на бизнеса.
62. Организационни мрежи. Видове мрежи. Форми на мрежи и кратка характеристика на принципите на действието им.
63. Специфика на управлението на организациите без печалба, неправителствените организации, организациите с нестопанска цел.

Основна литература:

1. Дракър П.: Новаторство и предприемачество, Изд. "Хр.Ботев", С., 1992
2. Дракър П.: Новите реалности, Изд. "Хр.Ботев", С., 1992
3. Каплан, Р.С., Д.П. Нортън (2006). Стратегически карти, С.
4. Котлър, Ф. (2003). Котлър за маркетинга, С.
5. Котлър, Ф. (2002). Управление на маркетинга, С.
6. Портър, М. (2004). Конкуrentното предимства на нациите, С.
7. Hammer, M., J. Champy (1994). Reengineering the Corporation, НВ
8. Minzberg, H. (1993). Structure in Five: Designing Effective Organizations, HPI

Литература по основните курсове на факултета:

1. Бънкова, А. (2011). Управление на организациите и организационните мрежи (ръкопис)
2. Бънкова, А. (2004). Организационната теория и организационното проектиране, Пловдив
3. Бънкова А. (2001). Увод в управлението, сб. Усъвършенстване на управленската дейност на общините, С.
4. Бънкова А. (2001). Екологичен мениджмънт, сб. Усъвършенстване на управленската дейност в общините, С.
5. Бънкова, А. (1998). Управление на персонала. Учебник за дистанционно управление, С.
6. Владимиров, Ж., Маламова, Н., Ковачева, Ц., Харизанова, О., Кацарски, И. (2008). Внедряване на европейските стандарти за качество и безопасност на храните в България (икономически и социални ефекти). СУ "Св. К. Охридски", Стопански факултет, София, 128 с. А 4 (на български и английски)
7. Владимиров, Ж., К. Мирски, О. Харизанова. (2006). *Потребителска оценка на пазара на пощенските и далекосъобщителните услуги в България*. СУ "Св. К. Охридски", Стопански факултет, София, 94 с. А 4
8. Давидков, Ц. (2009). Национална и организационни култури. С.
9. Давидков, Ц. (2006). Управление на организациите. С.
10. Давидков, Ц., Д. Сотирова. (2005). Новата административна култура: организационни проблеми и лични стратегии за промяна. С.
11. Кръстева, Н. (2009). Направи си сам... маркетинг: творчески стратегии в рекламата по време на криза, С.
12. Кръстева, Н. (2009). Маркетинг по време на рецесия, С.

Допълнителна литература:

1. Anthony, W.P., P.L.: Perrewe, K.M. Kasmar (1993). Strategic Human Resources Management,
2. Ansoff, I., E. McDonnell (1990). Implanting Strategic Management, 2-nd Ed., Prentice-Hall,
3. Armstrong M.A. (1993). Handbook of Management Techniques
4. Bea, Haas (1997). Strategisches Management, 2. Auflage, Verlag Lucius & Lucius
5. Cameron, E., and Mike Green. (2004). *Making Sense of Change management (A Complete Guide to the Models, Tools and Techniques of Organizational Change)*. Kogan Page
6. De Wit, Bob, Ron Meyer (1998). Strategy. Process, Content, Context. An International Perspective, 2-nd ed., International Thompson Business Press
7. Deming, E.W. (1992). Out of the Crisis
8. Drucker, P. (1994). Management: Tasks, Responsibilities, Practices, Butterworth & Heinemann

9. Eschenbach, R., H. Kunesch (1996). *Strategische Konzepte*, 3. Auflage, Schaffer* Poeschel Verlag
10. Juran, J.H. (1995). *Managerial Breakthrough*, 2nd Ed.
11. Macharzina, K. (1995). *Unternehmensführung*, 2. Auflage, Gabler Verlag
12. Meffert, H. (1986). *Marketing, Grundlagen der Absatzpolitik*, 7., ueberarbeitete Auflage, Gabler Verlag
13. Morgan, Gareth (1996). *Images of Organization*, SAGE Publications
14. Nonaka, I., H. Takeuchi (1995). *The Knowledge-creating Company (How Japanese Companies Create the Dynamics of Innovation)*, Oxford University Press
15. Perlitz, M. (1995). *Internationales Management*, 2. Auflage, Gustaf Fischer Verlag
16. Picot, A., R. Reichwald, R.T. Wigand (1996). *Die grenzenlose Unternehmung*, 2. Auflage, Gabler Verlag,
17. Probst G. J., Gomez P. (1993). *Vernetztes Denken*, 2. Auflage, Gabler Verlag, Wiesbaden, Germany
18. Robbins, St. (1990). *Organization Theory: Structure Design and Applications*, Prentice-Hall Int. Inc.
19. Schreyögg, G. (1998). *Organisation*, 2. Aufl, Wiesbaden
20. Schreyögg, G., J. Sydov (Hsg.) (1997). *Organisationsgrenzen*, Berlin
21. Senge, P.M. and others (1994). *The Fifth Discipline: Field book*, London
22. Senge P.M. (1990). *The Fifth Discipline. The Art & Practice of the Learning Organization*, Currency Doubleday, New York, USA
23. Senge P. M., Roberts Ch., Ross R.B., Smith B. J. and Kleiner A. (1994). *The Fifth Discipline: Fieldbook*, Nicholas Brealey Publ., London, UK.
24. Исикава К.: Японские методы управления качеством, Экономика, М., 1988

Забелележка №1:

Като условие за допускане до изпита „Докторантски минимум по специалността“ се изисква всеки докторант да реферира поне 30 статии от авторитетни в областта на дисертацията си списания или водещи книги и други публикации. Рефератите се утвърждават от научния ръководител и се представят на комисията по провеждане на изпита.

Забележка №2:

Всички докторанти, които нямат специалността „Стопанско управление“ или „Бизнес администрация“ (бакалавърска и/ или магистърска степен) при изготвянето на индивидуалната програма за обучение, освен задължителните изпити, трябва да предвидят изучаването на предметите, които не са изучавали преди това, и са част от подготвителния курс на магистърската програма по бизнес администрация за „неспециалисти“! При положение, че е изучаван подобен предмет, трябва да се консултират с научния си ръководител, доколкото е необходимо да го изучават отново, или да бъдат освободени от такова задължение! Възможно е, също така, по предложение на научния ръководител да се предвиди подобен курс, но с програма обслужваща по-добре целите на дисертационния труд.

Препоръка:

Препоръчва се подготовката за изпита да стане през първата година от докторантурата, а изпитът да бъде положен в края ѝ – по време на сесиите за държавни изпити (защити на дипломни работи на магистри) през ноември и февруари, при недостатъчна подготовка – най-късно през юли на следващата година! (В случай, че са зачислени по друго време, тогава се преценява, коя да бъде първата сесия.) Разбира се, при основателни причини изпитът може да бъде положен и по-късно през някоя от споменатите сесии (ноември, февруари, юли).